54e jaar — Nr 47. Dit nummer bestaat uit 8 bladzijden. Zaterdag, 9 Februari 1907.

Men schrijft in te Tongeren bij V. COLLÉE, uitgever en eigenaar van dit blad.

De *POSTRIJDER* verschijnt 's dinsdags, 's donderdags en 's zaterdags.

Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten *franco* gedaan worden aan den uitgever, **Groote Markt, te Tongeren.**

DE POSTRIJDER
DER PROVINCIE LIMBURG.

Abonnement

Drie maal per week :	6 fr. per jaar.	
Twee - -	5	-
Een - -	4	-

Een blad afzonderlijk **10** centiemen,

De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.

Aankondigingen : **15** centiemen per drukregel.

Reclamen, vonnissen en andere artikels vooraan of binnen in het blad 1 frank den drukregel.

TONGEREN. -- ZAAL CONCORDIA.

Zondag 10 Februari 1907 (Vastenavond) ten 3 ure, en Dinsdag 12 Februari, ten 7 1/2 ure 's avonds

TWEE BUITENGEWONE VERTOONINGEN VAN

Baron Onesiphore van Haberniks-Sanlesac

Zie verder het programma.

EERSTE BLAD.

TONGEREN, DEN 9 FEBRUARI 1907.

VAN ALLES WAT.

Zij komen dikwijls van pas, de oude gazetten, al ware 't maar om de liberalen met hunnen neus er in te steken.

Ik heb er eene voor mij liggen en nog wel van 1880. Toen waren de liberalen aan 't roer, en ze klapten hun liberaal hert recht uit. Luistert dan wat zij van de scholen zegden in 't arrondissement Gent :

« Ons arrondissement is liberaal, omdat de *scholen voor de liberale zaak eene werkdadige propagande gemaakt hebben.*

« Hij die zijn kind naar de gemeenteschool zendt is daardoor ingelijfd in de rangen der liberalen.

« En zoo komen de menschen tot ons zonder het te willen, zonder het te weten.

« Zoo hebben wij tot in de dorpen menschen die heel dicht bij de vrijdenkerij zijn.

« Sommigen zullen wel terugkeeren naar de katholieken, *maar hunne kinderen, van jongsaf aan opgevoed in den haat der katholieke kerk, zullen des te gemakkelijker afvallen.* »

Dat staat in de FLANDRE LIBÉRALE van 1880.

En dat bewijst eens te meer wat de liberalen in 't zin hebben met het onderwijs verplichtend te maken.

Natuurlijk : zij zullen dat NU niet openlijk vertellen, maar het heele doel van al hunne propaganda voor het verplichtend onderwijs staat in deze regels :

« *De kinderen zullen des te gemakkelijker afvallen.*

Wij bevelen het uittreksel ook aan sommige jonge katholieken die geen liberaal bewind beleefd hebben, en soms eens geneigd zijn liberale protestaties voor klinkende munt aan te nemen...

* * *

Over eenigen tijd is er te Bochum in Duitschland een merkweerdig voorval geschied. Bij het herstellen van het klokkengestoelte in de O.-L. Vrouwkerk aldaar was er onder het werkvolk een socialist uit Hamburg die, alle gelegenheid waarnam om zijnen haat tegen God en geloof lucht te geven. Door zijnen haat tegen den godsdienst aangedreven vatte hij zekeren dag eene klok aan, waarop een schoon Christusbeeld gegoten was : met hamer en beitel onteerde hij het beeld aan het hoofd, de zijde en de knieën. Niet lang daarna had die werkman het ongeluk uit de hoogte van het klokkengestoelte op het kerkgewelf te vallen. Zwaar gewond, wierd hij naar het gasthuis gedragen. Ondertusschen had de meesterbaas de schending van het Christusbeeld ontwaard en schikkingen genomen om het in zijnen eersten staat te herstellen. Eens dat hij zijnen werkman ging bezoeken, vertelde hij aan de ziekenzuster dat hij verlegen was met zijn werk en toonde den geschonden Christus. Verwonderd aanschouwde de zuster die teekening, sloeg hare handen te zamen en zei dat de verongelukte werkman, gekend als socialist en godsdiensthater, even gelijk het geschonden kruisbeeld erg gewond was, aan het hoofd, aan de zijde en aan de knieën. Inderdaad een merkweerdig voorval. De oude God leeft nog.

* * *

Onze zeehave Antwerpen krijgt heden door haren in- en uitvoer zulken grooten omvang dat nog alleen de zeehave Londen haar overtreft.

Blijft die voortgang zoo nog 5 jaar duren, dan gaat Antwerpen Londen te boven en ze wordt de eerste haven der wereld. Er is erostig spraak een Belgische HANDELSVLOOT in te richten die onder onze drijkleur varende de Belgische koopwaren met Belgische merken bestempeld rechtstreeks aan den man zou brengen in steê van zoo als tot nog toe door Engelsche schepen en onder Engelsch merk onze waren te overhandigen.

In den tijd der kiezingen is er groot misbruik gemaakt van de onkosten aan het land veroorzaakt door de groote werken, die het Ministerie te Antwerpen, te Oostende en elders doet uitvoeren.

Maar, als ge de zaken onpartijdig inziet en beoordeelt, dan vallen alle die partijdige beknibbelingen. Al die werken zijn eerst grondig overlegd en besproken, en het is eerst als de Ministers overtuigd waren dat ze dikken intrest zouden opbrengen, dat er tot werken is overgegaan. 't Is dank aan al die verbeteringen dat ons land op gebied van handel en nijverheid zoo verre de andere landen voorbijloopt.

Het is er meê gelegen gelijk met een fabriekant die groote geldsommen besteedt om zijne werkhuizen te vermeerderen, als hij voorziet dat ze hem rijkelijk zullen terugkomen. Den dag van heden niet vooruitgaan, of zelfs blijven staan, is achteruitgaan. Dat zal niemand aan onze Ministers kunnen verwijten.

* * *

Een volk, dat zijn geloof verliest, verliest ook zijn verstand, zijne zinnen.

Dit is in alle tijden ondervonden, en in alle ongeloovige of wangeloovige landen is het getal krankzinnigen veel grooter dan in geloovige streken. Om te toonen dat de franschen waarlijk zot worden, is het voldoende te wijzen op wat er bij onze zuiderburen gebeurt.

Zoo, onder andere, om bezit te nemen van het seminarie en van de basiliek van Ste-Anne-d'Auray, de beroemde bedevaartplaats in Bretanje, was een generaal met 7 regimenten en 500 gendarmen opgetrokken.

En heel die legermacht om een handvol ongewapende Seminaristen met hunne Professors uit hun eigen huis op straat te zetten !

TOONEELSPELEN VOOR VROUWVOLK !

Onze Tongersche Vereenigingen en Maatschappijen, ja, zelfs die van den buiten houden zich in het winterseizoen zoo druk bezig met het opvoeren van drama's en commediestukken, dat er bijna geen zondag meer voorbijgaat zonder dat er hier of daar gespeeld wordt.

Wij bewonderen wel eens den moed dier jonge en oude tooneelliefhebbers, en wij zijn gelukkig hun hulde te brengen èn voor de moeite die zij zich getroosten, èn voor den schitterenden uitslag die dikwijls hunne pogingen bekroont.

In onze katholieke vereeningen is men overtuigd dat treffelijke vermaken een uitmuntend middel zijn om het volk te trekken en op den goeden weg te houden, en vooral om het te verwijderen van hetg en sommige theaterspelen gevaarlijk inhouden.

Daarbij schoone drama's ontwikkelen de edelste gevoelens van deugd bij de toeschouwers, en boezemen afkeer in voor de eerlooze handelingen der boozen... Wie voelde zich nooit verkwikt na zulke tooneelen ? En hoe kan een gulhartige lach om de sappige poetsen van den kluchtspeler den zwaren last van kommer en leed uit de gemoederen verbannen en de harten vervroolijken ! !

Doch dat werk zoo schoon door zijne strekkingen en zoo machtig door zijnen invloed, is ook bloot gesteld, even als eenig ander, aan misbruiken ! En, zoo het nooit in onzen geest kwam personen of instellingen te laken, willen wij hier toch op een gevaar wijzen, vooral aangaande *de tooneel en commediespelen voor vrouwvolk.*

Wie zich met de opvoeding van het jonge geslacht bezig houdt, weet hoe gevoelig de tooneelindrukken op de jeugdige harten werken : hoe een woord of eene zinsnede, met zekeren nadruk gezegd, opeens in de spreekwijze overgaan : hoe sommige woorden, die door 't mannenvolk zelf niet bemerkt worden, met krijschende voldoening door 't jonge vrouwvolk worden toegejuicht. Men hoeft maar om zich te overtuigen, hetzelfde stuk beurtelings te zien opvoeren voor jongens en meisjes.

Vloeit daaruit niet rechtstreeks :

1. Dat een drama of commediestuk dat voor vrouwvolk gespeeld wordt, met de grootste zorg moet nagezien worden opdat er niets, wij zeggen niet kwetsend, maar voor dubbelzinnigen uitleg vatbaar is te vinden zij ?

2° Dat men geene gewoonte mag maken van al wat voor 't mannenvolk gespeeld is ook aan het vrouwvolk op te dis-chen ?

Men spele voor 't vrouwvolk slechts de puikste stukken ; en men spele maar zelden voor de vrouwen. Dit tweede zal rechtstreeks uit het eerste volgen ; het heeft nochtans ook diepste redenen :

A.) *De Huismoeder.* Haar behoort het meestal niet naar de vertooningen te gaan. Eene moeder heeft des zondags hare beste werkzaamheid te besteden aan de kinderen : zijn deze klein, dan is het ongerijmd de kleintjes aan de de zorg van kleine over te laten ; zijn deze grooter dan hebben ze des te meer nazicht noodig in de late zondaguren. En kunnen sommigen de zorg aan de bestuurders van een patronage overlaten, dan is het toch te noodlottig, dat het kind, na de patronage, voor de geslotene huisdeur sta, of genoodzaakt zij moeder in de commediezaal te gaan opzoeken.

B.) *Het jonge meisje* dat dikwijls naar de comediezaal gaat is daar alras te goed op zijne plaats en bijgevolg is het er slecht op. Gaat eens in eene zaal waar dikwijls voor vrouwen gespeeld wordt. Vooraan zitten meest altijd dezelfde in 't oog springende lichte juffertjes die door hun kraaiën en krijschen de oogen van eenen comediant of muzikant willen trekken, en bij elk woord, bij elk gebaar zoutelooze opmerkingen maken. Verder eenige praalzieke meisjes, die, op opschik verzot, altijd zouden willen pronken, en nooit genoeg boven hunnen stand gekleed zijn, bij sommige is de moeder, die uit achterdocht hun nog vergezelt, maar welhaast zullen de dochters den weg alleen of met andere geleiders vinden. En achter in de zaal staan minder belangwekkende gezichten, die bij elke gelegenheid malkaar duwen en verdringen of weg en weer loopen, en dan eens als uitzinnigen op de donkere voorplaats staan te springen met jonge gelagmakers uit de drinkzaal ; dan weer gewetensvolle ordehouders der zaal het bloed naar het hoofd komen jagen.

Neen, gewone kluchten of drama's moeten niet voor het vrouwvolk gespeeld worden.

Schoon, maar zeldzaam zou hier passen.

(KEMP.)

Constantijn-de-Groote.

Zegepralend in den slag bij Actium met 40,000 man over Maxentius die aan het hoofd van 188 duizend soldaten Rome belegerde, werd Constantijn keizer der Romeinen. De geschiedenis meldt dat terwijl hij ten strijde trok hem eene schitterend Kruis in de lucht verscheen, waarop deze woorden : « In hoc signo vinces ». In dit teeken zult gij overwinnen. Eene stem (die van Jesus-Christus) zei hem het Kruis op zijne oorlogsvaandels te doen plaatsen. Deze schitterende overwinning gaf aan de Kerk de vrijheid tot dan toe niet genoten.

Constantijn woonde in 't jaar 325 de Kerkvergadering van Niceën bij : hij was in purper gewaad gekleed, bleef uit eerbied en nederigheid rechtstaan tot wanneer de bisschoppen hem dringend verzochten neer te zitten. Zijne achting en liefde voor de priesters was zoo groot dat hij gewoon was te zeggen : « Indien ik een Dienaar des Heeren zag eene grove fout, eenen misstap doen, zoohaast mogelijk zou ik ze met mijnen mantel bedekken en verbergen. » Stichtende kristelijke les en voorbeeld welke eilaas ! niet altoos worden gevolgd : immers, hoe dikwijls gebeurt het dat men niet den balk in zijn eigen oog ziet en men bemerkt licht den splinter in dat van den priester ; hij wordt nauwkeurig bespied in handel en wandel, in alle voetstappen bijna welke hij doet. Vindt men niet hedendaags, zooals ten tijde van den Zaligmaker, Pharizeeën, die alles van hem bedillen, beknibbelen, afkeuren ; die alles ten kwade hem beduiden ; door helschen haat aangedreven zoeken zij alles uit om zijn gezag, zijn vertrouwen, zijnen invloed bij het volk te ondermijnen, zijnen goeden naam te benemen : en dit om hunne satansche plannen uit te voeren, aanhangers te werven, het kwaad, de goddeloosheid, het zedenbederf te verspreiden ; men treft zelfs mannen aan met twee gezichten, des te gevaarlijker wijl men zich niet van hen mistrouwt, die tot u komen uiterlijk als zachte, vreedzame schapen en inwendig wreede, verslindende wolven zijn. Meenen zij iets vernomen, ontdekt te hebben ten laste van den eenen of anderen, in plaats van hem te verschoonen, te verdedigen, om hunnen haat bot te vieren, jubelend doen zij het heinde en ver uitbazuinen en alzoo hunne lastertaal voortzetten ; om de eenvoudige menschen te bedriegen geven zij dit valsch princiep uit, dat altoos valsch blijft : « Ab uno disce omnes ». Wat één is zijn zij allen » ; terwijl altoos overal waar is en altoos waar zal blijven deze toepassing : « Ab uno ad omnes non valet conclusio ». Het gevolg of de toepassing van éénen tot allen geldt of deugt niet, zij is zonder weerde. Zij zijn verbitterd tegen de priesters omdat in hunne oogen het priesterkleed voor hen een aanhoudend verwijt is en beklag van hun ongodsdienstig, goddeloos, slecht, ergernisvol leven....

Constantijn was een machtig, wijs, zeer godsdienstig, deugdzaam vorst ; hij stierf den 22e Mei 337.

X Y Z. Werm.

Militieloting van 1907.

Kanton Tongeren.

Laagste Nr **44.** *Hoogste* Nr **222**

Het kanton Tongeren telde dit jaar negen vrijwilligers van beroep ; deze zijn ingeschreven, maar hebben geen deel genomen aan de loting. drie hunner zullen afgetrokken worden van het contigent dat door het kanton Tongeren moet geleverd worden. Zoodat ons kanton drie man minder te leveren heeft, dan door de wet is voorgeschreven.

De namen, geteekend door eene **V.** beteekenen : *Vrijwilligers.*

BERG. 5 — Bamps H. 188 — Boosten J. 168 — Jorissen H. 218 — Martens W. 77 — Peeters 80.

FREEREN 8. — Bouveroux P.-J. 113 — Dieu J. 158 — Goffard J.-L. 183 — Jonas E. 151 — Renard Jan-Franc.-Cl. 196 — Renard Lud.-Will. 65 — Souveryns J. 98 — Willé J. 122.

HENIS 1. — Brulmans G. 191.

HERSTAPPE 0.

HEUR-LE-TIEXHE 4. — Bels P.-J. 155 — Bouveroux A. 171 — Groenendaels L. 139 — Thonnon A. 93.

KONINXHEIM 4. — Adams M. 119 — Hansen J.-P.-L. 70 — Vandermeer A.-J. 69.

LAUW 9. — Baillien L.-E. 123 — Delvaux W. 108 — Ernes A. 174 — Happart J.-W.-V. 200 — Hubrechts A.-L. 135 — Louwet J. 111 — Peters R.-H. 102 — Tilkin L. 163 — Van Marsenille 140.

NEDERHEIM 9 — François A. 161 — Hermans H. 221 — Lecoque L.-M. 94 — Meesen J.-F. 213 — Potargent A. 106 — Reynders A. 66. Stassart H.-J. 91 — Vandebroek Hendrik 147 — Vandebrouk Jos. 145.

NEERREPEN. 0.

OTRANGE (Wouteringen), 3. — Guisset J.-A. 75 — Happart P.-G.-H. 68 — Paquay J.-H.-J. 71.

OVER-REPEN 11. — Billen J.-J 192 — Brendels H. 103 — Croux W. 186 — Cuyx L.-J. 203 — Daenen J.-A. 193 — Douha P. 154 — Kellens E.-W. 220 — Raskin A.-W. 159 — Rouffaers A.-J. 138 — Wildermans Gustaaf 58 — Wildermans Victor 181.

PIRINGEN 4. — Bollaers J. 107 — Clerinx H. 157 — Grommen P.-J. 115 — Moens A.-C. 72.

RIXINGEN 5. — 1 Vrijwilliger. — Arkens J.C. 101 — Castermans P. 190 — Noppen C.-L.-H. **v.** — Proesmans Andreas 152 — Proesmans Joannes 50 — Stoffels J. 215.

RUTTEN 11. — 1 Vrijw. — Bellefroid J. 116 — Bils G.-N. 214 — Donné W.-J. 201 — Erkens J. 177 — Geysen Jos. **v.** — Goovens A.-P. 78 — Maurissen H.-G. 114 — Slegers J. 219 — Thielen J. 142 — Vanherck W. 53 — Vanschoonwinkel J.-M. 194 — Werelds L.-D. 207.

'S HEEREN-ELDEREN 5. — 2 Vrijwill. — Cunen W. **v.** — Konings L.-A. **v.** — Leboulle L. 121 — Martens Martinus 205 — Martens Peter 46 — Molenaers Th.-J. 59 — Sepers P. 137.

TONGEREN. 92 — 5 Vrijwill. — Arens P.-J.-L.-M. 189 — Badot B.-L. 74 — Baillien Léop. 166 — Baillien Henri **44** — Baillien Camille 208 — Castermans Jacques 140 — Castermans Jean 160 — Claes P. 87 — Claessens F. 217 — Clemens L. **222** — Cluckers E.-J.-F. 51 — Collas L. 124 — Collée Pierre 178 — Creten L. 162 — Crijns J. 82 — Deckers G. 55 — Defourny E.-J. 209 — Delvax J. 52 — Delvigne Ch.-A.-R. 63 — Deraedt Emiel 141 — Deraedt Pierre-Jos. **v.** — Desaar Armand-Jean-Franç. 61 — Dessart Cl.-Ant.-J. **v.** — Dessers J. 169 — Dupont G.-A. 90 — Fouwé J. 144 — Fransen Joannes-Alph. 84 — Franssen Emiel 164 — Gilissen R. 83 — Graind'Orge H. 202 — Hanno M. 198 — Hauben Jos. **v.** — Hestermans M. 89 — Jadoulle J.-L. 99 — Jans J. 126 — Jansen J.-H. 173 — Jaspers N. 117 — Juveyns M. 206 — Konings Lod. 95 — Konings Will. 110 — Lecocq A.-J.-H. 57 — Leemen Théod. 185 — Lenaers J. 118 — Lesecque J.-E. 132 — Leyser P. 45 — Lochtmans A.-D. 133 — Mahieu J.-A. 86 — Martens J. 167 — Matton J. 62 — Meesen J.-S. 165 — Merotte F. 153 — Modave J. 96 — Moens A. 199 — Mulleners J.-L. 156 — Museyck G. 49 — Nassen L.-E. 47 — Nelissen G. 79 — Nicolaers J. 184 — Noben A. 187 — Noldus J. 88 — Nulens J.-G. 100 — Nijs Henri 197 — Nijs Henri-Martin 176 — Orij H.-P. 128 — Palmen A. 204 — Pellaers H. 112 — Pirlet H. 175 — Probst J.-M. 134 — Proesmans Hendrik-Jos. **v.** — Proesmans Hub. 92 — Rigo G. 146 — Rubens Alph. 97 — Rubens Lucien 129 Schaetzen G.-O.-J. 76 — Schoubben J. 60 — Slechten Hend.-Ant. 109 — Slechten Hend. Hub. 142 — Smeets A. 104 — Sterkendries J. 54 — Sweeck B.-J. 148 — Switten W. 48 — Thys W.-J. 179 — Timmermans Th.-V. 131 — Trouwers E. 127 — Vandendael L. 210 — Van Eyck M. 105 — Van Raemdonck 180 — Van Straelen H. 57 — Verbeelen A. 56 — Verjans J. 120 — Voncken J. **v.** — Voss W.-H. 170.

VECHMAEL 8. — Dedry H. 195 — Deroulou J. 212 — Dewelf J.-A. 211 — François H. 216 — Miguet G. 125 — Ory J. 136 — Pirson P.-J. 150 — Vanstraelen 182.

WIDOYE 5. — de Walef A.-J. 64 — Deziron L.-G. 130 — Muziek M.-J. 172 — Nossin H.-A. 81 — Nijs H.-J. 73.

Groote Tombola.

toegestaan door de bestuurlijke overheden, Ten voordeele van den Volksbond St-Maternus.

PRIJS PER LOT : **10 centiemen.**

GROOTE PRIJZEN : **1000 fr.**

— Eene schoone koe of 5 obligatiën der stad Brussel, van 100 fr. en talrijke andere prijzen van waarde, zooals naaimachien, velo enz. enz.

Daarenboven, den 4e Zondag van iedere maand, uitloting eener obligatie (Brussel) waarde 100 fr.

Men kan nummers bekomen op het bureel van dit blad, in het lokaal van den Volksbond, (Hondstraat) enz.

N. B. — De personen die verlangen nummers te verkoopen, kunnen boekjes bekomen, bevattende honderd nummers, alle dagen bij M. Jos. Froidmont, landbouwkundige, Hasselschestraat, 27, en 's dinsdags en 's donderdags, in hen lokaal van den Volksbond, van 10 tot 12 uren.

Aan onze lezers. — Ter gelegenheid van den Vastenavond, zal de POSTRIJDER dinsdag aanstaande niet verschijnen.

Ter wille eener vrouw

29ste VERVOLG.

Mijne stem hoorende, kwam Mulhausen op ons toe.

— Wat is er ? vroeg hij haastig, waarom talmt gij ? Ge wilt toch niet gevangen worden, Blake ?

— Dat niet, hijgde Blake, maar ik kan niet meer. Maar gaat gij maar door. Laat mij maar hier.

— Welke eene domheid, zegde Mulhausen, de anderen kunnen gaan of blijven, zooals ze willen, doch ik blijf hier.

Ik had daar willen blijven, maar de man, die er ons uit had geholpen moest beslissen, en hij gaf die beslissing heel spoedig.

— Wacht een oogenblik, sprak hij, zich neerzettende.

— Degene die dergelijke uitstapjes gaat doen, zonder op alles voorbereid te zijn, zegde hij toen, is dommer dan een ezel. Ik weet wat die Cubaansche moerassen zijn, voegde hij er bij, eene flesch uit zijnen zak halende.

Toen vulde hij een bekerke met cognac en reikte het Blake over.

— Drink dat uit, zegde hij, het zal u nieuwe krachten geven.

Blake dronk en gaf het glas zonder een woord te zeggen terug. Toen schonk Mulhausen een beker vol voor mij, daarna voor den anderen man, wiens naam ik nog niet had gehoord en wiens gezicht ik in de duisternis ook nog niet goed had kunnen zien. Ten slotte nam hij zelf een teug en stak de flesch met voldoening weer in den zak.

— Hoe gevoelt ge u nu ? vroeg hij Blake, kunt ge nu weer verder ?

— Ik zal mijn best doen, antwoordde deze en hij wilde opstaan, toen ik zegde :

Voor wij verder gaan, mijnheer Mulhausen, wenschte ik mijnheer Blake even te zeggen hoe blij ik ben dat wij hem hebben gevonden. En mij toen tot Blake wendende, zegde ik : Ik denk geen oogenblik dat ge u mijner zult herinneren. Mijn naam is Brudenell.

— Brudenell ! riep de jonge man verbaasd, toch niet Cuthbert Brudenell, die mijn voogd is geweest ?

— Dezelfde, antwoordde ik.

— Dat is eene groote verrassing, sprak hij, maar hoe ter wereld zijt ge hier gekomen ?

Ik wilde hem juist antwoorden, toen Mulhausen tusschen beide kwam.

— Hoor eens, heeren, sprak hij, als ge elkander uwe levensgeschiedenis gaat vertellen, kunnen wij er bepaald op rekenen in de handen van onze vijanden te vallen.

— Mijnheer Mulhausen heeft volkomen gelijk, sprak ik, wij kunnen alles later vertellen. Als ge kunt, mijnheer Blake, moeten wij verder.

— Ik ben nu weder in orde, zegde hij, en zoo gingen wij den heuvel op.

Tot hiertoe was alles goed gegaan. Dicht als de vijand ons bij de gevangenis op de hielen was geweest, toen wij eenmaal den muur over waren, had hij niet veel op ons gewonnen. Maar aan den anderen kant hadden wij tegen, dat wij het land niet kenden en het was best mogelijk dat wij juist in de verkeerde richting gingen om ons te kunnen redden. Hoe lang wij nog verder gingen weet ik niet, dit weet ik wel dat wij bij het aanbreken van den dag ons nog steeds in het bosch bevonden op een liefelijk plaatske bij een kleinen waterval, om ons dikke bamboe- en palmboomen.

— Ik geloof dat we hier wel halt kunnen houden, zegde Mulhausen, en terzelvertijd ging hij op den grond zitten, wij hebben nu meer dan vier uren geloopen en kunnen zeker onzen vijand eene mijl of twaalf voor zijn.

Hij berekende het op twaalf mijlen maar mij scheen het alsof wij er honderden hadden geloopen. Hoe Blake en zijn vriend, die zoo lang geene lichaamsbeweging hadden gehad, zich wel moesten gevoelen kon ik niet begrijpen. Inderdaad schenen zij totaal uitgeput en lagen zij op den grond, schijnbaar niet in staat een woord te uiten.

Na eenig stilzwijgen, toen de twee anderen in slaap waren, zag Mulhausen mij aan en zegde :

— Wat is het leven toch een zonderling iets, vol verandering en kansen. Wat ontmoeten de menschen elkaar toch op eigenaardige plaatsen. Hier zit gij nu in een Cubaansch woud met hem, wiens voogd gij eens geweest zijt en wiens levenswandel gij hadt moeten bepalen. En aan zijne andere zijde zit ik, zijn kwade geest. En wij beiden waken over hem, terwijl hij daar slaapt, uitgeput van vermoeienis, als eenen Cubaansche veroordeelde, in een Cubaansch bosch. Wat zouden zedepreekers hier eene stof kunnen vinden.

Ik zag hem eens aan om te zien in welken gemoedstoestand hij eigenlijk verkeerde, doch het was te donker om zijn gelaat goed te kunnen zien. Zijne stem echter klonk erstiger dan gewoonlijk. Ik weet niet waarom, doch mijne stem klonk eenigzins scherp, toen ik zegde :

— Dit is geen tijd voor diepzinnige bespiegelingen, wij zijn beiden uitgeput, daarom zal ik het voorbeeld der anderen volgen en trachten te slapen.

— Dat zal ik u niet verhinderen, zegde Mulhausen beleefd, daar gij allen slaaplust schijnt te hebben zal ik waken. Het is noodig dat een onzer zorgt dat wij niet overvallen worden.

Met die woorden stond hij op en begaf zich naar een palmboom aan het einde van het boschke, vanwaar men een goed uitzicht op het dal had. Ik heb nog eene flauwe herinnering hoe ik hem daar zag staan, verlaten als een Prometheus, doch veel herinner ik mij niet, want ik geloof dat ik een oogenblik later in een diepen slaap lag.

Toen ik wakker werd stond de zon hoog boven de boomen en zongen honderden vogels ons hun lied. Ik zag rond en vroeg mij af of wel een eigenaardiger groep menschen in heel Cuba te vinden zou zijn geweest. Mulhausen zag er nog het beste uit, maar ook hem zou men voor een ontaard bedelaar van beroep gehouden hebben. Zijne kleeren waren, waar zij niet met modder en vuil bedekt waren, overal gescheurd bij onzen nachtelijken tocht door het bosch. Blake en zijnen vriend zagen er uit om niet te beschrijven ; de kleeren, die zij aan hadden waren die, welke zij gedragen hadden op den dag toen zij destijds gevangen waren genomen en bedekten nauwelijk hun lichaam.

Ik zag naar Blake, die daar sliep, vreedzaam als een kind. Het was een knappe jonge man en ik zou hem overal herkend hebben, zóó geleek hij op zijne zuster, en het was reeds daarom dat ik mijn hart zoo warm voelde kloppen. Het was moeilijk te gelooven, dat deze jonge man in lompen de eigenaar was van Burwell Court ; de afstammeling van die lange reeks mannen, wier portretten daar hingen langs de muren van dat oude kasteel.

Zijn vriend, die ook nog sliep, behoorde blijkbaar tot een ander ras. Hij was kort en gezet en mocht zich verhoovaardigen op eenen haardos, zoo rood als ik nooit te voren had gezien en op een grooten knevel van dezelfde kleur. De knevel krulde bijna op tot zijne wenkbrauwen en gaf aan zijn gelaat iets vreeselijks woest.

Ik vernam later dat hij een Ier was en dat hij, even als zijn vriend, tot eene goede familie behoorde. Naar men mij later mededeelde, was hij O'Barry van Barrycombah, een geslacht dat zelfs afstamde van Brian Baroihme, die eeuwen en eeuwen geleden leefde. Hij behoorde tot die mannen van het groene Erin, die zoo gaarne de wereld doorkruisen om zich een fortuin te maken, en die, het gaat hoe het gaat, altijd weer op hunne beenen terecht komen.

Toen ik hem leerde kennen, bemerkte ik dat hij was eerlijk als goud, dapper als een leeuw, en toch zoo eenvoudig als een kind, een der aangenaamste menschen, die ik ooit ontmoet heb.

Het was duidelijk dat hij en Blake, gedurende hun verblijf in de gevangenis, innige vriendschap voor elkander hadden opgevat. Welk een zonderling leven zij achter den rug hadden wisten wij toen nog niet, doch kwamen wij later te weten.

XVII.

Toen het licht genoeg was, achtte Mulhausen het geraadzaam onzen tocht voort te zetten.

— Wij moeten den afstand tusschen ons en onze vijanden liefst zoo groot mogelijk maken, zegde hij, ze loopen stellig het land af om ons te zoeken en zullen zeker eene premie op onze hoofden hebben gezet.

— Daarom moeten wij zooveel mogelijk de dorpen mijden, zegde ik, doch hoe komen wij dan aan voedsel ?

— Dat komt terecht, antwoordde Mulhausen, maar er is iets dat ik erstiger vind, voegde hij er bij.

— En dat is ? vroeg Blake.

— Het betreft *The Wealth of Argentina*, antwoordde hij.

Toen bemerkende dat Blake noch O'Barry er iets van begrepen, zegde hij :

— Het schip, bedoel ik, waarmee wij uit Argentinië hierheen kwamen om u te zoeken.

— Maar wat vreest gij dan voor dat schip ? vroeg ik, vóór Blake iets kon opmerken.

— Begrijpt ge dat niet ? antwoordde Mulhausen ; toen wij Portillo verlieten om naar San Juan te gaan, was besloten dat de kapitein daar zou wachten tot wij terug waren. Zoodra men nu deze geschiedenis te weten komt, zullen de overheden naar de haven telegrafeeren om dat schip aan te houden, natuurlijk veronderstellende dat wij daar terug zullen komen. In dat geval is de terugkeer onmogelijk gemaakt en moeten wij eindelijk toch gepakt worden.

— Denkt ge dan niet, dat de kapitein zoo verstandig zal zijn geweest naar zee te gaan, zoolang wij weg zijn ? vroeg ik.

— Ik ben bang dat hij dat niet zal gedaan hebben, meende Mulhausen, hij kan immers niet weten wanneer wij terug zullen zijn. Ik geloof, heeren, dat wij in een lastig geval zijn.

— Inderdaad, sprak de Ier na eenig stilzwijgen, het ziet er uit alsof wij er nooit uit zullen komen.

— Ik geloof ook niet dat ik zulks op dit oogenblik zou wenschen, zegde Blake, en bij die woorden zagen wij hem allen hoogst verbaasd aan.

— Wat bedoelt gij ? vroegen wij bijna in een adem.

— Om u dat uit te leggen, antwoordde hij, zou ik te veel tijd noodig hebben. Wij doen misschien verstandiger dat uit te stellen tot later, want zooals Mulhausen opmerkte, wij dienen verder te gaan. In welke richting denkt gij te gaan ?

In antwoord op die vraag haalde Mulhausen een rolleke papier uit den zak, dat eene kaart van het eiland bleek te zijn. En zijn grooten wijsvinger er op zettende, zegde hij :

Hier ligt Portillo en daar San Juan. Ik reken nu dat wij ongeveer twaalf mijlen van laatstgenoemde plaats verwijderd zijn. De zon ging daar ginder op, dus geloof ik dat wij ons nu zoo wat hier bevinden. Onder deze omstandigheden is het dunkt mij het best te gaan in westelijke richting, zooveel mogelijk bij nacht voortgaande en over dag rust nemende. Als wij dan hier zijn, moeten wij hopen dat wij het geluk zullen hebben onopgemerkt in de haven en aan boord van ons schip te komen.

Onwillekeurig zagen wij allen Blake aan als om hem te vragen of hij daar iets tegen had. Maar het eenige wat hij vroeg was :

— Hoe ver denkt gij dat wij van Torreblanco verwijderd zijn ?

— Van Torreblanco ? vroeg Mulhausen, wat ter wereld heeft Torreblanco dan hiermee te maken ?

— Alles, antwoordde Blake, en ik voor mij verlaat het eiland niet, alvorens daar geweest te zijn.

— Zooals ik reeds zegde, sprak hij, zich tot mij wendende, zou ik om u dit te kunnen verklaren alles moeten vertellen hetgeen gebeurd is sedert ik Mulhausen voor het laatst gezien heb en drie jaren geleden Buenos-Ayres verliet. Aangezien dat thans onmogelijk is, wil ik dat uitstellen, maar naar Torreblanco wil ik. Gij zoudt in mijn plaats hetzelfde doen. Waar ligt dat op uwe kaart ?

Eenige oogenblikken zocht Mulhausen naar de bedoelde plaats. Toen zijn vinger op eene bepaalde plaats zettende, zegde hij :

Hier ligt het, ongeveer dertig mijlen zuidelijk van hier.

— Dan ligt het juist in onzen weg als wij recht op de kust afgaan, zegde Blake, waarom zouden wij dan niet die richting nemen. Zooals ge zegdet, zou het de grootste dwaasheid zijn terug te keeren naar Portillo, waar de overheid thans bepaald reeds op ons letten zal. Wat zegt gij er van, M. Brudenell ?

— Wat uw plan betreft om naar de kust te gaan, daarin sta ik aan uwe zijde, antwoordde ik, maar als ge verdere avonturen zoekt in de door u genoemde plaats, doet ge verkeerd. Ge moet niet vergeten, mijnheer Blake, dat wij nog met anderen dienen rekening te houden.

(Wordt voortgezet).